

[Stein.]

1935—36. Dengang stoledes man paa, at Landstinget nok skulde filtrere de værste Uhyrligheder fra. Nu da man selv skulde tage det fulde Ansvar, blev man pludselig fra Regeringspartiernes Side besjælet af Betænelighedernes Naadegave. Tilsvarende Betæneligheder kender den højtærede Indenrigsminister ikke, og han har derfor maattet lide den Tort, at hans Lovforslag, inden de er naaet frem til dette høje Ting, er blevet gennemrevideret, ikke som Følge af Forhandlinger med Modpartierne, men paa Forlangende af de to Partier, hvis Minister han er, og da navnlig efter alvorlige Paakrav fra Socialdemokratiets Side. Det er vistnok uden Sidestykke, at der til et Regeringsforslag, et Lovforslag, som fremsættes af en ansvarlig Minister, fra selve Regeringspartiernes Side stilles et halvt Hundrede Ændringsforslag. Dette er ikke noget absolut Tillidsvotum til den højtærede Indenrigsministers Lovgivningsvirksomhed.

Den højtærede Minister har selv gjort Rede for Lovforslagets ændrede Karakter, og der er ikke nogen Anledning for mig til at gaa nærmere ind paa de enkelte Bestemmelser. Hvis man vil spørge, om Lovforslagene med de foretagne Ændringer er blevet mere antagelige for det Parti, jeg har den Ære at repræsentere, kan jeg besvare Spørgsmaalet med et afgjort Nej. Vi er vedblivende af den Opfattelse, at denne Lovgivning savner et fornødent, et rimeligt sagligt Grundlag, at den skyder over Maalet, at den vil virke imod sin Hensigt. Den vil give chikanøse Lejere urimelige Kort paa Haanden, den vil virke til, at Ejeren paa en ganske anden Maade end hidtil tvinges ind paa at sigte sine Lejere, inden han binder sig og giver sig ind under Lovens Bestemmelser. Den vil — sagt med faa Ord — vanskeliggøre det gode Forhold mellem Ejer og Lejer, som hidtil har været det raadende i det langt, langt overvejende Antal af Lejemaal. Og hvad selve Lejen angaar, kan der ikke herske nogen som helst Tvivl om, at denne Lovgivning med de Krav, den stiller til Husejerne, nødvendigvis maa virke til at drive Huslejen i Vejret.

Jeg vil gerne i denne Forbindelse have Lov til at stille den højtærede Indenrigsminister et enkelt Spørgsmaal. Man har fra Lejerside paastaat, at en Husejer skulde være afskaaret fra i Lejeperioden at forhøje Lejen som Følge af Skattepaalæg. Jeg vil gaa ud fra, at naar en Husejer ifølge det foreliggende Lovforslags § 38 med højst 3 Maaneders Varsel kan kræve Vej-, Kloak-

og andre Bidrag til det offentlige udlignet paa samtlige Lejligheder og Lokaler, og dette kan ske, uanset om der bestaar Uopsigelighehed eller ej, maa han paa tilsvarende Maade være berettiget til at kræve nye Skattepaalæg eller en Forhøjelse af bestaaende Skatter udlignet. Jeg kan ikke tænke mig andet, end at dette maa være Meningen, men jeg vilde gerne, da Sagen jo ikke er uden Interesse, have Ministerens Udtalelse herom.

De væsentligste af de Ændringer, der er gennemført, begrænser Lovforslagenes Virkeomraade. Det gælder saaledes Bestemmelsen i Beskyttelseslovens § 1, der begrænser Loven til at gælde Købstadkommuner, der tæller 15 000 Indbyggere og derover, og det gælder navnlig Lejelovens § 34, der undtager nye Ejendomme og nyindrettede Lejligheder i gamle Ejendomme fra den særlige Huslejeskyttelse ifølge §§ 27 og 28 for de første 10 Aar fra Opførelsen eller Indrettelsen af Lejligheden.

Det er, som det fremhæves i Betænkningen, og som det er nævnt af den højtærede Minister her i Dag, Hensynet til Boligbyggeriet, som har dikteret denne sidste Bestemmelse. Man har befrygtet og med Grund befrygtet, at Huslejelovforslagets skrappe Bestemmelser skulde slaa Bom for Byggeriet, som til syvende og sidst er den eneste effektive Regulator med Hensyn til Huslejeniveauet. Men tror den højtærede Minister for Alvor, at denne Ventil vil gøre det tilstrækkeligt fristende at bygge i Fremtiden? Jeg tror det ikke. Naar de 10 Aar er gaaet, er Ejendommen ikke mere tip-top-moderne, saa kommer Loven med sine Krav, og man tvinges da let som Bygherre ind paa Betragtninger, der ikke er i Overensstemmelse med de Formaal, som Loven tilstræber. Det vil let gaa saaledes, at en Husejer enten drives ind paa at udnytte, netop at udnytte, 10 Aars Fristen for derigennem at tage sig sin Risiko, om man vil, betalt, eller fristes til at indstille sig paa i god Tid inden Tiaarets Udløb at skille sig af med Ejendommen, at lade Sorteper gaa videre. Men det vil let sige, at man gennem denne Lovgivning stimulerer det mindreværdige Spekulationsbyggeri paa det mere solide Boligbyggeris Bekostning.

Mon den højtærede Minister virkelig for Alvor kan mene, at dette skulde tjene Lejernes Interesser? Den højtærede Minister kan ikke være uvidende om, at Byggepriserne er stigende, at det er tvivlsomt, om Byggeriet i Øjeblikket i det hele taget er rentabelt. Men naar det er Forholdet, skal man være dobbelt varsom med at rejse